

Studium Języków Obcych

Politechnika Wrocławska

Karty przedmiotu
Język polski

I stopień studiów

rok akademicki 2023/24

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH KARTA PRZEDMIOTU „Język obcy”	
Nazwa w języku polskim	Język polski A1
Nazwa w języku angielskim	Polish Language A1
Kierunek studiów (jeśli dotyczy)	-
Specjalność (jeśli dotyczy)	-
Stopień studiów i forma	I stopień, stacjonarna
Rodzaj przedmiotu	ogólnouczelniany (podstawowy)
Kod przedmiotu	SJO000-SI0034C

	Ćwiczenia
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	60
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	60
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę
Liczba punktów ECTS	2
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)	2
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	2,56

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH
Brak wymagań wstępnych

CELE PRZEDMIOTU	
<p>C1. Zapoznanie z właściwą dla języka polskiego wymową, intonacją i akcentem.</p> <p>C2. Zapoznanie z podstawowymi treściami i środkami językowymi w zakresie tematów z życia codziennego oraz podstawowymi treściami interkulturowymi.</p> <p>C3. Wykształcenie w podstawowym zakresie działań językowych: rozumienia mowy i języka pisanego, mówienia, pisanie i czytania.</p> <p>C4. Uświadomienie potrzeby samodzielnej pracy i przygotowanie studenta do samodzielnej nauki języka polskiego.</p>	
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
WIEDZA	
PEU_W01	Ma wiedzę dotyczącą podstaw systemu fonetycznego języka polskiego, podstawowego słownictwa i podstawowych struktur gramatycznych w

	zakresie tematów życia codziennego (nazywania osób, miejsc, relacji międzyludzkich, zainteresowań, wyrażania podstawowej charakterystyki, usytuowania czynności i wydarzeń w czasie) oraz podstawową wiedzę na temat zachowań socjokulturowych.
UMIEJĘTNOŚCI	
PEU_U01	Rozumie krótkie wypowiedzi, proste polecenia, prośby, pytania oraz informacje dotyczące osób, numeru telefonu, adresu, ceny, godziny itp.
PEU_U02	Czyta ze zrozumieniem proste krótkie teksty z życia codziennego oraz np. tabliczki informacyjne, ogłoszenia, życzenia okolicznościowe, wiadomości SMS lub e-mail, proste formularze.
PEU_U03	Porozumiewa się na odpowiednim poziomie w codziennych sytuacjach życiowych, potrafi np. przywitać się, pożegnać się, przedstawić się, wyrazić prośbę i podziękowanie, umówić się na spotkanie, ustalić termin, kupić bilet, nazwać uczelnię, wydział i/lub studiowany kierunek.
PEU_U04	Opisuje prostymi zdaniami np. swoją rodzinę, swoje zainteresowania, miejsce nauki (pracy), otoczenie (mieszkanie), podstawowe czynności oraz potrafi wypełnić bardzo prosty formularz (dane osobowe), sporządzić prostą notatkę lub listę potrzeb i zadań (np. listę zakupów, terminarz dnia), napisać krótką wiadomość (SMS lub e-mail).
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
PEU_K01	Potrafi współpracować w grupie; rozumie potrzebę pracy własnej i potrzebę uczenia się dla dalszego rozwoju, dostrzega znaczenie wiedzy interkulturowej.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw. 1	Alfabet. System fonetyczny języka polskiego (wymowa, akcent). Formuły powitania i pożegnania. Praktyczne słowa i zwroty (np. <i>Nie rozumiem, Mam pytanie, Co to znaczy?</i>)	2
Ćw. 2	Nazywanie przedmiotów i osób. Przedstawianie się.	2
Ćw. 3	Czasownik <i>być</i> . Liczebniki główne. Zakupy - podstawowe produkty.	2
Ćw. 4	Przymiotniki. Dialogi w <i>restauracji</i> – zamawianie posiłków.	2
Ćw. 5	Rodzaj gramatyczny rzeczowników i przymiotników – określanie cech przedmiotów.	2
Ćw. 6	Czasownik <i>mieć</i> . Biernik l.poj. rzeczowników i przymiotników.	2
Ćw. 7,8,9	<i>Kim on/ona jest? Jaki on / Jaka ona jest?</i> Nazwy zawodów w mianowniku i narzędniku. Określanie cech osób. Czasownik <i>mieszkać</i> .	6
Ćw. 10	Koniugacja –ę,-isz. Konstrukcje typu <i>ile kosztuje?, ile kosztują?</i>	2
Ćw. 11	Konstrukcja <i>ile masz lat?</i> Nazwy członków rodziny. Zaimki dzierżawcze.	2
Ćw. 12, 13	Zainteresowania, czas wolny. Zestawienie koniugacji. Określenia częstotliwości.	4

Ćw. 14	Posiłki – <i>co jesz na śniadanie, obiad i kolację?</i> Biernik i narzędnik.	2
Ćw. 15	Czynności dnia codziennego. <i>Co robisz najpierw, a co potem?</i>	2
Ćw. 16	Czasowniki ruchu: <i>iść-chodzić, jechać-jeździć</i> . Czasowniki <i>wiedzieć, umieć, znać</i> .	2
Ćw. 17, 18, 19	Godziny, dni tygodnia, pory dnia. Konstrukcje typu <i>Która godzina? O której godzinie? Od której do której?</i> Rozmowa przez telefon.	6
Ćw. 20	Miesiące. Pogoda. Zdrowie. Przymiotniki i przysłówki.	2
Ćw. 21	<i>Lubię – nie lubię</i> . Dopełniacz liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników.	2
Ćw. 22	Konstrukcje typu <i>karton mleka, butelka wody, kawałek ciasta</i> . Dopełniacz.	2
Ćw. 23	Miejsce zamieszkania (dom, mieszkanie)	2
Ćw. 24,25	<i>To już było...</i> Czas przeszły (aspekt niedokonany)	4
Ćw. 26,27	<i>Jakie masz plany?</i> Czas przyszły (aspekt niedokonany)	4
Ćw. 28	Komputer – podstawowe informacje. Studia, uczelnia. Praca.	2
Ćw. 29,30	Powtórzenie i utrwalenie materiału. Test końcowy	4
	Suma godzin	60

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Podręczniki do języka polskiego A1
N2 Własne materiały dydaktyczne prowadzącego
N3 Ćwiczenia i zadania gramatyczno-leksykalne
N4 Zadania z wykorzystaniem środków audio
N5 Materiały autentyczne, np. albumy, piosenki
N6 Konsultacje
N7 Platforma ZOOM

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca, w trakcie semestru; P – podsumowująca, na koniec semestru)	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1 – Liczba % (25% oceny końcowej) z pracy na zajęciach	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_U04, PEU_K01	praca wykonana na zajęciach (np. praca indywidualna, w parach, zespołach i wypowiedzi w formie pisemnej i/lub ustnej);
F2 - Liczba % (25% oceny końcowej) z prac domowych	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03,	prace domowe (przygotowania wypowiedzi w formie pisemnej i/lub ustnej w formie krótkiej autoprezentacji oraz na zadany przez lektora

	PEU_U04, PEU_K01	temat zgodnie z programem nauczania; wykonania ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych)
F3 - Liczba % (25% oceny końcowej) z prac kontrolnych	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U04	prace kontrolne (minimum 1 praca kontrolna w semestrze – test, kolokwium, sprawdzian, kartkówka);
P1 - Liczba % (25% oceny końcowej) z testu końcowego	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U04	semestralny test końcowy sprawdzający ćwiczone na zajęciach i samodzielnie w domu działania językowe zgodnie z programem realizowanego kursu
P2 = F1 + F2 + F3 + P1		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dembińska K., Małycka A., *Start 1: Survival Polish*, Warszawa 2010.
2. Janowska A., Pastuchowa M., *Dzień dobry. Podręcznik do nauki języka polskiego dla początkujących*, Katowice 1999.
3. Kucharczyk J., *Zaczynam mówić po polsku*, Łódź 1992.
4. Małolepsza M., Szymkiewicz A., *Hurra!!! Po polsku 1*, Kraków 2005.
5. Miodunka W., *Cześć, jak się masz? Część I: Spotykamy się w Polsce. A Polish Language Textbook for Beginners*, Kraków 2005.
6. Stempel I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A., *Polski krok po kroku, Poziom A1, Seria podręczników do nauki języka polskiego dla obcokrajowców*, Kraków 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gałyga D., *Jak to łatwo powiedzieć*, Kraków 2011.
2. Lechowicz J., Podsiadły J., *Ten, ta, to. Ćwiczenia nie tylko gramatyczne dla cudzoziemców*, Łódź 2001.
3. Machowska J., *Gramatyka? Dlaczego nie?!, Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1*, Kraków 2010.
4. Madelska L., Warchoń-Schlottman M., *Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego*, Kraków 2008.
5. Majewska-Tworek A., *Szumi, szura i szeleści: ćwiczenia fonetyczne nie tylko dla cudzoziemców*, Wrocław 2010.
6. Pelc T., *Teraz polski*, Łódź 1997.
7. Stempel I., *Polski krok po kroku. Gry i zabawy językowe, poziom A1*, Kraków 2012.

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Kierownik Ośrodka Języka Polskiego i Angielskiego dla Cudzoziemców – mgr Agata Wardyńska
e-mail: agata.wardynska@pwr.edu.pl

Data aktualizacji: 3.04.2023

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH KARTA PRZEDMIOTU „Język obcy”	
Nazwa w języku polskim	Język polski A2
Nazwa w języku angielskim	Polish Language A2
Kierunek studiów (jeśli dotyczy)	-
Specjalność (jeśli dotyczy)	-
Stopień studiów i forma	I stopień, stacjonarna
Rodzaj przedmiotu	ogólnouczelniany (podstawowy)
Kod przedmiotu	SJO000-SI0056C

	Ćwiczenia
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	60
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	90
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę
Liczba punktów ECTS	3
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)	3
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	2,56

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH
Znajomość języka polskiego na poziomie A1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

CELE PRZEDMIOTU
<p>C1. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w typowych sytuacjach życia codziennego poprzez poszerzanie środków językowych (doskonalenie wymowy i intonacji, rozszerzanie zasobu słownictwa i wiedzy gramatycznej).</p> <p>C2. Wzbogacanie wiedzy dotyczącej podstawowych treści i środków językowych w zakresie tematów z życia codziennego oraz podstawowych treści interkulturowych.</p> <p>C3. Doskonalenie w podstawowym zakresie działań językowych: rozumienia mowy i języka pisanego, mówienia, pisanie i czytania.</p> <p>C4. Wdrażanie do samodzielnej pracy i przygotowanie do kontynuowania indywidualnej nauki języka polskiego.</p>

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
WIEDZA	
PEU_W01	Ma odpowiednią do poziomu wiedzę językową w obszarze tematyki życia codziennego i wiedzę socjokulturową, pozwalającą na radzenie sobie z komunikacją w języku polskim
UMIEJĘTNOŚCI	
PEU_U01	Rozumie krótkie wypowiedzi na temat wydarzeń z życia codziennego, proste polecenia, prośby, pytania oraz informacje.
PEU_U02	Czyta ze zrozumieniem proste krótkie teksty np. ogłoszenia, życzenia okolicznościowe, wiadomości SMS lub e-mail, proste formularze oraz potrafi znaleźć w dłuższym tekście kluczowe informacje.
PEU_U03	Porozumiewa się w adekwatny do poziomu sposób w codziennych sytuacjach życiowych oficjalnych i nieoficjalnych, potrafi np. opowiadać o sobie, o innych osobach i miejscach, które zna (np. akademik, uczelnia, miasto), o minionych wydarzeniach (np. spędzanie weekendu), o swoich planach, (np. planach wakacyjnych) oraz potrafi uczestniczyć w rozmowie na znane tematy.
PEU_U04	Potrafi napisać krótki tekst dotyczący typowych spraw z życia codziennego, umie zredagować tekst zachowując kolejność zdarzeń (np. życiorys, opis codziennych czynności), zanotować ważne informacje (np. dotyczące swoich zajęć na uczelni) oraz wypełnić prosty formularz.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
PEU_K01	Potrafi współpracować w grupie, podejmuje twórcze działania, rozumie potrzebę pracy własnej i potrzebę uczenia się dla dalszego rozwoju, dostrzega znaczenie wiedzy interkulturowej.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw. 1	<i>Kim jestem i jaki jestem?</i> Przedstawianie się. Mój kraj, moja rodzina i przyjaciele. Mianownik i narzędnik.	2
Ćw. 2-3	Zainteresowania, czas wolny. Zestawienie koniugacji w czasie teraźniejszym. Określenia czasu <i>Kiedy?</i> i częstotliwości <i>Jak często?</i> Narzędnik – <i>Interesuję się...</i>	4
Ćw. 4-5	Czynności dnia codziennego. <i>Co robisz najpierw, a co potem?</i> Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji spotkania. Wyrażanie relacji czasowych: daty, dni tygodnia, pory dnia, godziny.	4
Ćw. 6	Czasowniki ruchu: <i>iść-chodzić, jechać-jeździć</i> . Czasowniki <i>wiedzieć, umieć, znać</i> .	2
Ćw. 7-8	<i>Mieszkam i studiuję w mieście</i> – nazwy sklepów, punktów usługowych i instytucji. Miejscownik – <i>Jestem w...</i> i Dopełniacz – <i>Idę do...</i> Pytanie o drogę.	4

Ćw. 9-10	Zdrowie, samopoczucie, wypadki losowe, wizyta u lekarza. Nazwy części ciała. Przymiotniki i przysłówki. Czasownik <i>powinien</i> .	4
Ćw. 11	<i>Sport to zdrowie</i> – czy zgadzasz się z tym zdaniem? Nazwy dyscyplin sportowych, pory roku. Wyrażanie opinii.	2
Ćw. 12-13	<i>Jedzenie i gotowanie</i> . Zakupy w sklepie spożywczym, wyjście do kawiarni czy restauracji. Biernik i dopełniacz (<i>mam / nie mam, trochę / kawałek</i>)	4
Ćw. 14-15	<i>Robiłem zadanie / Zrobiłem zadanie</i> – aspekt czasowników w czasie przeszłym. Pary aspektowe	4
Ćw. 16-17	<i>Szukam mieszkania</i> . Wyposażenie mieszkania, rodzaje pomieszczeń, wynajmowanie mieszkania lub pokoju. Przyimki. Czasowniki modalne – <i>chciałbym, czy mogę...</i>	4
Ćw. 18	<i>Jaka będzie pogoda?</i> Przysłówki. Czas przyszły niedokonany.	2
Ćw. 19-20	<i>Co robisz po zajęciach? Jakie masz plany na weekend</i> – sposoby wyrażania przyszłości. Czas przyszły niedokonany i dokonany.	4
Ćw. 21	<i>Wszystkiego Najlepszego!</i> Święta i tradycje w moim kraju. Czasowniki: <i>trzeba, można, warto, nie wolno</i>	2
Ćw. 22	<i>Życzę Ci...</i> Urodziny, organizowanie przyjęcia, składanie życzeń Zaimki osobowe w celowniku.	2
Ćw. 23-24	<i>Moi drodzy</i> - listy, maile, sms-y. Ćwiczenie form wypowiedzi pisemnych. Imiona i proste zwroty w formie wołacza.	4
Ćw. 25	Internet, komputer, technika. Obce słowa w języku polskim. Formy nieosobowe czasownika – <i>robi się / robiło się</i> .	2
Ćw. 26-27	<i>Czy lubisz się uczyć?</i> Edukacja, studia, egzaminy, plany na przyszłość, praca. Rzeczowniki odczasownikowe.	4
Ćw. 28	Wakacje / Ferie. Podróże, pakowanie się, oferty turystyczne i środki transportu. Czas przyszły niedokonany i dokonany.	2
Ćw. 29-30	Powtórzenie materiału. Test końcowy. Omówienie testu.	4
	Suma godzin	60

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

- N1 Podręczniki do języka polskiego A2
- N2 Własne materiały dydaktyczne prowadzącego
- N3 Ćwiczenia i zadania gramatyczno-leksykalne
- N4 Zadania z wykorzystaniem środków audio
- N5 Gry językowe, tablice gramatyczne, słowniki
- N6 Materiały autentyczne: albumy, piosenki, teksty prasowe, mapy
- N7 Konsultacje
- N8 Platforma ZOOM

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Oceny (F – formująca, w trakcie semestru; P – podsumowująca, na koniec semestru)	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1 – Liczba % (25% oceny końcowej) z pracy na zajęciach	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_U04. PEU_K01	Praca na zajęciach (aktywność, praca indywidualna/ w parach/ w zespołach, wypowiedzi w formie pisemnej lub ustnej).
F2 - Liczba % (25% oceny końcowej) z prac domowych	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U03, PEU_U04, PEU_K01	Wykonane prace domowe (wykonanie ćwiczeń gramatyczno-leksykalnych, przygotowanie wypowiedzi w formie pisemnej i/lub ustnej, w formie krótkiej autoprezentacji oraz na zadany przez lektora temat zgodnie z programem nauczania).
F3 - Liczba % (25% oceny końcowej) z prac kontrolnych	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U04	Prace kontrolne w semestrze (minimum 1 pisemna praca kontrolna – test, kolokwium, sprawdzian, kartkówka).
P1 - Liczba % (25% oceny końcowej) z testu końcowego	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_U04	Semestralny test końcowy sprawdzający ćwiczone na zajęciach i samodzielnie w domu działania językowe zgodnie z programem realizowanego kursu.
P2 = F1 + F2 + F3 + P1		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA
<p><u>LITERATURA PODSTAWOWA:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Burkat A., Jasińska A., <i>Hurra!!! Po polsku 2</i>, Kraków 2005. Kucharczyk J., <i>Zaczynam mówić po polsku</i>, Łódź 1992. Miodunka W., <i>Cześć, jak się masz? Część II: Spotykamy się w Europie (A2)</i>, Kraków 2012. Piotrowska-Rola E., Porębska M., <i>Polski jest cool</i>, Seria materiałów do nauczania języka polskiego jako obcego, Lublin 2013. Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A., <i>Polski krok po kroku, Poziom A2, Seria podręczników do nauki języka polskiego dla obcokrajowców</i>, Kraków 2013. Materiały własne prowadzącego kurs. <p><u>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Gałyga D., <i>Jak to łatwo powiedzieć</i>, Kraków 2011.

2. Lechowicz J., Podsiadły J., *Ten, ta, to. Ćwiczenia nie tylko gramatyczne dla cudzoziemców*, Łódź 2001.
3. Machowska J., *Gramatyka? Ależ tak!, Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A2*, Kraków 2012.
4. Majewska-Tworek A., *Szumi, szura i szeleści: ćwiczenia fonetyczne nie tylko dla cudzoziemców*, Wrocław 2010.
5. Pasieka M., *Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących*, Wrocław 2001.
6. Pelc T., *Teraz polski*, Łódź 1997.
7. Stempek I., *Polski krok po kroku. Gry i zabawy językowe*, Kraków 2012.
8. Stempek I., Stelmach A., *Krok po kroku. Tablice gramatyczne*, Kraków 2013.

OPIEKUN PRZEDMIOTU (IMIE, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Kierownik Ośrodka Języka Polskiego i Angielskiego dla Cudzoziemców – mgr Agata Wardyńska
e-mail: agata.wardynska@pwr.edu.pl

Data aktualizacji: 3.04.2023